

MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE

Potrajno gospodarenje šumama – prilog klimatski prilagodljivom i održivom turizmu

Fužine, 11.10.2022.

Šume u RH

- ukupna površina šuma (zajedno s neobraslim šumskim zemljištem) u RH iznosi 2 759 039,05 ha ili oko 48% ozemlja (ŠGOP 2016). Od ukupne površine, u državnom je vlasništvu 76%, a 24% u vlasništvu je privatnih šumovlasnika.
- najvećim su dijelom prirodne, dobro očuvane i gospodarene, bogate bioraznolikošću flore i faune
- potrajno (održivo) gospodarenje šumama – godišnje se siječe manje (5,4mil. m³) drvne mase no što prirašćuje (9,6 mil. m³)
- drvo je gospodarski najznačajnije valoriziran proizvod općekorisnih funkcija šuma

Gospodarske funkcije šuma

- proizvodnja drvnih šumskih proizvoda
- proizvodnja šumskog reprodukcijskog materijala (šumske sadnice i sjeme)
- proizvodnja nedrvnih šumskih proizvoda (šumske plodine, gljive, ljekovito bilje, mahovina, stelja/listinac; divljač/divljačina i dr.)

Općekorisne funkcije šuma

- zaštita tla, prometnica i drugih objekata od erozije, bujica i poplava
- utjecaj na vodni režim i kvalitetu voda
- utjecaj na plodnost tla i poljodjelsku proizvodnju
- utjecaj na klimu i ublažavanje posljedica klimatskih promjena
- zaštita i unapređenje čovjekova okoliša
- stvaranje kisika, odliv ugljika i pročišćavanje atmosfere
- **rekreativna, turistička i zdravstvena funkcija**
- stvaranje povoljnih uvjeta za divljač i ostalu faunu
- povećan utjecaj zaštitnih šuma i šuma posebne namjene na bioraznolikost

Rekreativna, zdravstvena i turistička uloga šuma

- važnost estetike šumskog krajobraza na valorizaciju turističkog potencijala (ili - bi li Dalmacija i uopće Hrvatska bez šumskih vizura i mirisa borova bila autentična?!?)
- dokazan blagotvoran učinak boravka u prirodi na psihofizičko stanje ljudi (biofilija)
- „bijeg” u šumu – povratak iskonskoj ljudskoj potrebi i osjećaju za mir, slobodu i sigurnost
- šumska rekreacija - nekad individualna, danas (nad)nacionalna potreba za ublažavanje posljedica stresa, anksioznosti, pandemija i dr.

Program ruralnog razvoja RH 2014. – 2020.

Mjera 8 - Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma

Podmjera 8.5. Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šum. ekosustava

- tip operacije 8.5.1 „Konverzija degradiranih šumskih sastojina i šumskih kultura“
- tip operacije 8.5.2 „Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture“

Program ruralnog razvoja RH 2014. – 2020.

Tip operacije 8.5.2 „Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture”

Natječaj	Alokacija (HRK)	Br. zahtjeva	Odobreni br. zahtjeva	Odobreni iznos potpore (HRK)
1. natječaj	11.600.000,00	25	13	4.796.296,63
2. natječaj	100.000.000,00	205	125	70.969.087,41
3. natječaj	65.000.000,00	357	94	64.096.362,46
UKUPNO	176.600.000,00	587	232	139.861.746,50

STRATEŠKI PLAN ZPP-A

Šumarstvo, lovstvo i drvna industrija - intervencije

IAKS mjere ruralnog razvoja

Intervencija 72.01. Potpore za ograničenje u gospodarenju šumama (NATURA 2000, NKS)

Prihvatljivi korisnici su šumoposjednici i udruge šumoposjednika čije se površine nalaze u obuhvatu ekološke mreže i/ili ostalih zaštićenih područja u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i člankom 14. Zakona o šumama

Potpore iz ove intervencije dodjeljuje se godišnje po hektaru šume u području Natura 2000 određena prema Direktivama 92/43/EEZ i 2009/147/EZ i/ili ostalih zaštićenih područja temeljem Zakona o zaštiti prirode u svrhu naknade korisnicima za dodatne troškove i izgubljen prihod vezano uz provođenje istih.

- Financijska omotnica 2023-2027: **7.500.000,00 EUR**

Intervencija 73.04 Izgradnja i uređenje poučnih staza i prateće infrastrukture

- **Cilj** intervencije je omogućiti dostupnost rekreacijske, turističke i zdravstvene funkcije šuma u javne svrhe i podizanje svijesti o važnosti očuvanja šuma i biološke raznolikosti (npr. izgradnja poučnih staza, malih rekreacijskih objekata, postavljanje informativnih ploča, skloništa, vidikovaca).
- **Prihvatljivi korisnici** su šumoposjednici u skladu s člankom 14. Zakona o šumama („Narodne novine“, br. 68/2018, 115/2018, 98/2019, 32/20 i 145/20), udruge privatnih šumoposjednika, udruge civilnog društva čije je područje djelovanja usmjereno na zaštitu okoliša i prirode, pravne osobe koje na temelju zakona imaju javne ovlasti, a čije je područje djelovanja usmjereno na zaštitu okoliša i prirode.

Proračun: **1.000.000,00 EUR**

Intervencija 73.05. Rekonstrukcija (konverzija) degradiranih šuma

- **Cilj** intervencije je potpora projektima koji obuhvaćaju šumskouzgojne postupke koji se provode u sastojini radi promjene i poboljšanja njezine strukture (promjene sastojinskog oblika, uzgojnog oblika, degradacijskih oblika šume u uzgojne oblike šuma te promjene načina gospodarenja šumama).
- **Prihvatljivi korisnici** su šumoposjednici u skladu s člankom 14. Zakona o šumama („Narodne novine“, br. 68/18, 115/18, 98/19, 32/20 i 145/20) te udruge šumoposjednika.

Proračun: **10.000.000 EUR**

Intervencija 73.09. Promocija šumskih proizvoda i usluga

- U okviru ove intervencije dodjeljivat će se potpora projektima marketinga drvnih i nedrvnih šumskih proizvoda te informiranja javnosti o mogućnostima, prednostima i pozitivnim učincima korištenja ovih proizvoda, što će dugoročno dovesti do unaprjeđenja razvoja ruralnih područja, proporcionalno ulaganjima u razvoj i iskorištavanje ovog resursa.
- **Prihvatljivi korisnici su** šumoposjednici, udruge šumoposjednika, lovoovlaštenici, JLS i njihova udruženja, obrti, mikro, mala i srednja poduzeća.

Proračun: **1.000.000,00 EUR**

Potrajno gospodarenje šumama u sinergiji s turizmom

- održivi turizam – sinergija svih njenih sastavnica (među njima i potrajno gospodarenje šumama)
- svaki rad i aktivnost koja se provodi u šumi sukladno postulatima održivog gospodarenja šumama (međuovisnost gospodarske, ekološke i socijalne sastavnice) doprinosi in/-direktno prilagodbi šuma i okoliša te ublažavanju nesagledivih posljedica globalnih klimatskih promjena
- nova „zelena” radna mjesta u šumarstvu međusektorski su povezana i nadopunjuju se specijalističkim znanjima i iskustvima (šumarstvo + turizam/zdravstvo/rekreacija-rehabilitacija/farmacija/bioproizvodnja/bioenergetika OIE i dr.)
- šumska terapija, šumska kupka (*Shinrin-Yoku*), šumska pedagogija, vježbališta na otvorenom (tzv. *parcours*) već su etablirane općekorisne usluge šuma

Jačanje otpornosti turizma prema klimatskim promjenama

- zadaća šumarstva „jučer-danas-sutra” je dosljedno potrajno gospodarenje šumama u skladu s 250-godišnjom tradicijom, stečenim znanjima i hrvatskim Ustavom
- zadaća privatnih šumoposjednika (potencijalnih pružatelja turističkih usluga) i osnovni preduvjet stvaranja pretpostavki održivog šumarstva i turizma ugroženih klimatskim promjenama je **rješavanje vlasničkih, imovinsko-pravnih odnosa i okrupnjavanje šumoposjeda** (prosječna veličina šume 0,43ha, oko 660 000ha ili 24% svih šuma u RH)

HVALA NA PAŽNJI!

www.ruralnirazvoj.hr

www.poljoprivreda.gov.hr